

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi välttämättömän terveydenhuollon ja kotihoidon turvaamisesta työtaistelun aikana

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi välttämättömän terveydenhuollon ja kotihoidon turvaamisesta työtaistelun aikana (HE 130/2022 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Pirjo Kainulainen, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Riitta-Maija Jouttimäki, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitussihteeri Suvi Velic, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Kirsi Kaikko, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylilääkäri Tuula Kieseppä, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Tarja Kröger, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Lauri Koskentausta, oikeusministeriö
- ylitarkastaja Oona Mölsä, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- lakimies Aki Eriksson, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue
- ylijohtaja Markus Henriksson, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
- työmarkkinalakimies Mirja-Maija Tossavainen, Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT
- työmarkkinalakimies Eeva Vesterbacka, Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT
- edunvalvontajohtaja Anne Sainila-Vaarno, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
- juristi Päivi Vanninen, Tehy ry
- oikeuspalvelujen päällikkö Kari Tiainen, Tehy ry
- professori (emeritus) Niklas Bruun

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- Ammattiliitto Jyty ry
- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- Hyvinvointiala HALI ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp

- STTK ry
- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Terveystieteiden tutkimuskeskus STHL ry
- Suomen Työterveyslaitos ry
- Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry
- työoikeuden emeritusprofessori Seppo Koskinen

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on käsitellyt asiaa oman toimialansa osalta.

Esityksen tarkoituksena on turvata terveydenhuolto ja kotihoito sellaisissa tilanteissa, joissa työtaistelun vuoksi kunnan tai kuntayhtymän järjestämässä välttämättömässä terveydenhuollossa tai kotihoidossa henkilökuntaa ei ole riittävästi ja asiakkaiden tai potilaiden henki tai terveys sen johdosta vaarantuu vakavasti.

Esitys on valmisteltu kiireellisessä aikataulussa ammattijärjestöjen Tehyn ja SuPerin elokuun jälkipuoliskolla antamien, useisiin tehohoitopalveluihin sekä kotihoitoon kohdistuvien lakkovaroitusten johdosta. Näissä tilanteissa työtaistelupäätöksen tehneet järjestöt eivät ole suostuneet sopimaan suojelutyöstä lakkokohteissa. Suojelutyöllä tarkoitetaan työtä, jonka suorittaminen työtaistelun aikana on välttämätöntä kansalaisten hengen tai terveyden vaarantumisen ehkäisemiseksi taikka sellaisen omaisuuden suojelemiseksi, joka erityisesti vaarantuu työtaistelun vuoksi.

Kansalaisten hengen ja terveyden suojeleminen on julkisen vallan velvollisuus kaikissa tilanteissa. Lakiehdotuksen avulla julkinen valta ottaa vastuun ja pyrkii huolehtimaan siitä, että suojelutyö turvataan työtaistelun aikana välttämättömässä terveydenhuollossa ja kotihoidossa. Esityksellä ei puututa työmarkkinaosapuolten neuvotteluihin eikä työntekijöiden yhdistymisvapauteen ja siihen perustuvaan työtaisteluoikeuteen. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää esityksen tavoitetta tärkeänä ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan henkilöstön riittävyys on jo pitkään ollut heikentynyt sekä perustettuna erikoissairaanhoidossa, mutta myös sosiaalihuollossa, erityisesti kotihoidossa ja ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumispalveluissa. Alan työmarkkinakiista pahentaa tilannetta entisestään. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että työmarkkinakiistaan löydetään neuvottelemalla osapuolia tyydyttävä ratkaisu mahdollisimman pian.

Työtaisteluoikeuden rajoittaminen

Työtaisteluoikeus on perustuslain 13 §:n 2 momentissa turvattuun ammatilliseen järjestäytymisvapauteen liittyvä perusoikeus, eikä työtaisteluoikeuden käyttämistä lähtökohtaisesti tule rajoittaa lainsäädännöllä. Hallituksen esityksen mukaan perustuslain 7 §:ssä perusoikeutena turvattu oikeus elämään ja laajemmin oikeus terveellisesti turvattuun elämään on kuitenkin sellainen pe-

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp

rusoikeus, että sen turvaamiseksi muut niin ikään perusoikeuksina turvatut oikeudet, kuten muun muassa oikeus ryhtyä työtaisteluun, väistyvät. Valiokunta yhtyy tähän arvioon.

Valiokunta tähdentää, että työtaisteluoikeuteen kohdistuvien rajoitusten tulee kuitenkin olla soveltamisalaltaan ja ajallisesti tarkkarajaisia, välittömään uhkaan perustuvia ja oikeasuhteisia sekä viimesijaisia.

Ehdotettu laki sisältää kolme sääntelykokonaisuutta, joilla turvataan riittävä henkilökunta välttämättömään terveydenhuoltoon ja kotihoitoon. Lakiehdotuksessa asetetaan velvollisuuksia työntekijäjärjestölle ja säännellään poikkeuksista työntekijän työskentelypaikkaan, työaikaan ja vuosiin. Lisäksi säännellään siitä, millä edellytyksillä henkilö voidaan velvoittaa asiakas- ja potilasturvallisuustyöhön. Laki on määräaikainen ja voimassa 31 päivään tammikuuta 2023.

Ehdotettuja työtaistelutoimenpiteitä rajoittavia keinoja voidaan soveltaa vain, jos kunnan tai kuntayhtymän muut käytettävissä olevat keinot henkilöstön määrän turvaamiseksi eivät ole riittäviä, ja vain siinä laajuudessa kuin se mainitussa tarkoituksessa on välttämätöntä. Lisäksi rajoituksia tulee käyttää portaittain ja lievempiä keinoja tulee käyttää aina ensin. Työnantajan tulee aina ennen rajoitusten käyttämistä selvittää mahdollisuudet esimerkiksi asiakkaiden ja potilaiden siirtämiseen, vuokratyövoiman, ostopalvelujen ja palvelusetelien hyödyntämiseen, työntekijöiden vapaaehtoisuuteen perustuvien työtehtävä- ja työaikajärjestelyjen käyttämiseen, muiden kuntien ja kuntayhtymien kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä tehtävien priorisointiin ja uudelleen organisointiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että lain soveltamista seurataan tarkoin ja että tarvittaessa epäkohtiin puututaan tehokkaasti.

Sovittelu ja neuvottelumenettely

Kansainvälisen työjärjestön ILO:n hallintoneuvoston (yhdistymisvapauskomitea) vakiintuneen käytännön mukaan lakko-oikeutta voidaan rajoittaa tai kieltää lakko yhteiskunnan välttämättömien palvelujen turvaamiseksi (essential services). Tällöin edellytetään kuitenkin, että tällaisten rajoitusten ohella luodaan tarkoituksenmukaiset, puolueettomat ja nopeat sovittelu- ja neuvottelumenettelyt työriidan ratkaisemiseksi (ns. kompensatoriset takeet).

Valiokunta kiinnittää sosiaali- ja terveysvaliokunnan huomiota siihen, että esityksessä ei ole säännöksiä ehdotetulla lailla rajoitettavan lakon sovittelusta. Valiokunta esittää, että lakiin lisätään säännös, jonka mukaan rajoitusten käyttämiseen jouduttaessa valtakunnansovittelijalle annetaan tehtäväksi tilanteeseen sopivan tehokkaan erillisen sovittelumenettelyn käynnistäminen.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että työmarkkinaosapuolia tuetaan sovun aikaansaamiseksi ja työtaistelun edelleen laajenemisen välttämiseksi.

Valiokunta haluaa tuoda esille suojelutyötä koskevan menettelyn kehittämistarpeen. Suojelutyötä koskevien neuvottelujen ristiriitatilanteiden ja niistä mahdollisesti seuraavien työtaistelua koskevien rajoitusten välttämiseksi on valiokunnan mielestä tarpeellista harkita, tuleeko suojelutyöstä ja sen määrästä jatkossa ristiriitatilanteissa päättää yhdessä työtaisteluosapuolten ja ulkopuolisen edustuksellisen tahon kanssa.

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp

Yksittäisiin työntekijöihin kohdistuvat keinot

Jos työntekijäjärjestöön kohdistuvat velvoitteet eivät riitä turvaamaan välttämättömässä terveydenhuollossa ja kotihoidossa henkilöstön riittävyyttä työtaistelun aikana, kunta tai kuntayhtymä voi työnantajana lakiehdotuksen 3 ja 4 lukujen mukaan käyttää myös välittömästi yksittäisiin työntekijöihin kohdistuvia keinoja.

Lakiehdotuksen 4 §:n mukaan kunta tai kuntayhtymä voi määrätä palveluksessaan olevan sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan tavanomaisten työtehtäviensä lisäksi tai sijasta myös muita ammattitaitoaan vastaavia tehtäviä, jos se on välttämätöntä lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentissa tarkoitetussa välttämättömässä terveydenhuollossa tai kotihoidossa. Mainituissa tilanteissa työntekijä voidaan määrätä työskentelemään myös toiseen työnantajan sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikköön.

Pykälän perustelujen mukaan määrättäessä henkilö uusiin tehtäviin työnantajan on selvitettävä, mitä tehtäviä työntekijä on kykenevä tekemään. Valiokunta tähdentää, että työmääräystä ei tule antaa, ellei henkilöllä ole riittävää osaamista tehtävään.

Aluehallintovirastolla on lisäksi lakiehdotuksen 5 §:n mukaan työnantajan hakemuksesta toimivalta määrätä kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa oleva työtaisteluun osallistuva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö työskentelemään ammattitaitoaan vastaavissa tehtävissä työnantajansa terveydenhuollon tai kotihoidon toimintayksikössä (asiakas- ja potilasturvatyö). Viimesijaisena keinona aluehallintovirasto voi 9 §:n mukaan määrätä asiakas- tai potilasturvatyöhön myös sellaisen sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön, joka on irtisanoutunut työtaistelutoimenpiteenä kunnan tai kuntayhtymän palveluksesta.

Asiakas- tai potilasturvatyöhön määrättyllä on oikeus saada kunnalta tai kuntayhtymältä asiakas- tai potilasturvatyössä säännölliseltä työajalta vähintään 1,3-kertainen korvaus verrattuna hänen normaalisti säännölliseltä työajalta saamaansa palkkaan. Valiokunta esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa korvauksen nostamisen 2,0-kertaiseksi. Valiokunta katsoo, että esityksessä ehdotettua korkeampi korvaus ohjaisi omalta osaltaan työnantajia huolellisesti harkitsemaan asiakas- ja potilastyössä tarvittavan välttämättömän henkilöstön määrän.

Valiokunta toteaa, että Suomen työoikeudessa keskeisenä lähtökohtana on pidetty sitä, että työtaistelun seurauksista vastuun kantaa työtaisteluun ryhtynyt järjestö eivätkä sen henkilöjäsenet eli työntekijät. Ammattijärjestönsä ohjeita noudattava työntekijä ei joudu henkilökohtaisesti seuraamuksiin osallistumisesta järjestön työtaistelutoimenpiteeseen, vaan järjestö kantaa toiminnasta vastuun ja mahdolliset taloudelliset seuraamukset kohdistuvat siihen. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että lakiehdotus sisältää järjestölle määrättävän uhkasakon ohella myös yksittäiseen työntekijään kohdistuvan uhkasakkotehosteen, ja esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta vielä harkitsee henkilökohtaisen uhkasakkovastuun tarpeellisuutta.

Poikkeaminen työaika- sekä vuosilomasäännöksistä

Lakiehdotuksen 7 ja 8 § antavat mahdollisuuden poiketa työaika- ja vuosilomasäännöksistä. Työnantajan on säännösten mukaan viivytyksettä tehtävä työsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus pykälissä tarkoitetuista toimenpiteistä ja niiden syistä sekä työaikasäännöksistä poikkeamisen yhteydessä niiden laajuudesta ja todennäköisestä kestosta.

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan työsuojeluviranomaisessa ilmoitusten käsittely tul-tai-siin järjestämään vastaavalla tavalla kuin hätätyöasioiden käsittely. Tällöin tehty ilmoitus käsitel-lään kiireellisesti, ja mikäli teettämiselle ei olisi perusteita, asiassa annettaisiin valvontalain mu-kainen toimintaohje tai määräys keskeyttää tällainen lainvastainen työn teettäminen. Kyse on niin sanotusta tosiasiallisesta hallintotoiminnasta, johon ei ole oikeutta hakea muutosta valittamalla, vaan asiassa voi tehdä muistutuksen tai hallintokantelun.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä ei arvioida sitä, miten työnantajan lainvas-tainen menettely suhteutuu työaika-rikkomussäännökseen. Hätätyön lainvastainen käyttö on kri-minalisoitu vuoden 2022 alussa voimaan tulleella työaikalain muutoksella. Valiokunta katsoo, että nyt säädettävien asioiden liittämistä rangaistussäännöksen alaan tulisi vielä harkita.

Lisäksi valiokunta tähdentää työnantajana toimivan kunnan ja kuntayhtymän vastuuta työn-tekijöiden työsuojelusta lisätyötehtäviä teetettäessä ja asiakas- ja potilasturvatyöhön määrättäes-sä. Suojelutyötä ei saa teettää samoilla työntekijöillä niin runsaasti, että siitä aiheutuu vaaraa hei-dän terveydelleen ja turvallisuudelleen.

Aluehallintoviraston toimivalta

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että työtaisteluihin ja työtaisteluneuvotteluihin liittyvä tehtävä on aluehallintoviranomaiselle uusi. Aluehallintoviranomainen on jatkossa keskeinen työ-taistelun vaikutusten arvioija, jolla on lisäksi päätösvalta määrätä uhkasakko sekä työntekijäjär-jestölle että tietyin edellytyksin yksittäiselle työntekijälle.

Valiokunta esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta vielä harkitsee, olisiko aluehallintovirasto-jen tasapuolisen ja alueellisesti yhdenmukaisen tulkinnan turvaamiseksi tarpeen nimetä aluehal-lintovirastoon esimerkiksi laaja-alainen eri intressitahoja edustava lausuntoelin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp

Helsingissä 15.9.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Aino-Kaisa Pekonen vas

varapuheenjohtaja Katja Taimela sd

jäsen Kim Berg sd

jäsen Bella Forsgrén vihr

jäsen Atte Kaleva kok

jäsen Rami Lehto ps

jäsen Hanna-Leena Mattila kesk

jäsen Jukka Mäkynen ps

jäsen Anders Norrback r

jäsen Ilmari Nurminen sd

jäsen Arto Satonen kok

jäsen Ruut Sjöblom kok

jäsen Riikka Slunga-Poutsalo ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp
Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Yleistä

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä pitää tärkeänä, että myös työtaistelutilanteessa potilaiden ja asiakkaiden henki ja terveys turvataan. Valiokuntaryhmämme kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että sote-palvelut ovat olleet erityisesti vanhushuolteen osalta kriisissä jo pitkään eikä tilanne, jossa henkilökuntaa ei ole riittävästi, johdu moninkaan paikoin lakosta, vaan on pikemminkin arkitodellisuutta.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä huomauttaa myös, että valtiovalta on omalta osaltaan vastuussa tilanteesta. Palveluiden järjestämisestä vastuussa olevat kunnat ja vuodenvaihteesta eteenpäin hyvinvointialueet joutuvat toimimaan riittämättömän rahoituksen turvin.

Valiokuntaryhmämme huomauttaa lisäksi, että hallituksen erittäin poikkeuksellinen suhtautuminen hoitoalan työtaisteluun voi heikentää hoitoalan houkuttelevuutta entisestään: jos hoitoalalla työskentelevien perusoikeuksia ei kunnioiteta, hallitus säätää lain, jota perusteluista poiketen käytännössä käytettäisiin lakon murtamiseksi, ja jopa irtisanoutuneita hoitajia pakotettaisiin henkilökohtaisen uhkasakon uhalla töihin. Seurauksena voi olla, että tulevaisuudessa moni nykyisistäänkin hoitajista siirtyy joko muille aloille tai ulkomaille töihin.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että käsittelyssä olevan kaltaisen esityksen tuominen eduskuntaan osoittaa hallitukselta sekä heikkoa arvostelukykyä että heikkoa arvostusta hoitoalalla toimivaa henkilöstöä kohtaan.

Työtaisteluoikeuden rajoittaminen

Valiokunnan kuulemisissa työoikeuden asiantuntijat nostivat esiin sen, ettei esitys noudata periaatetta siitä, että työtaisteluun pitää puuttua mahdollisimman vähän. Tämä on ongelmallista perustuslain mukaisen työtaisteluvapauden näkökulmasta. Työtaisteluoikeuteen kohdistuvien rajoitusten tulee olla soveltamisalaltaan ja ajallisesti tarkkarajaisia, välittömään uhkaan perustuvia ja oikeasuhteisia sekä viimesijaisia.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että tilanteessa, jossa käräjäoikeus on kieltänyt tehohoitoon kohdistuvan lakon, ei sellaista välitöntä uhkaa, jonka takia esitetyn kaltainen laki tulisi säätää, ole enää olemassa.

Valiokuntaryhmämme peräänkuuluttaa malttia myös työmarkkinaosapuolilta ja kehottaa työntekijäjärjestöjä huolehtimaan oma-aloitteisesti riittävästä suojelutyöstä työtaistelun aikana. Hallituksen ei tule ryhtyä työtaistelun osapuoleksi, vaan pyrkiä omalta osaltaan kaikin tavoin edesauttamaan työmarkkinaosapuolia sovun löytämiseksi pikaisesti.

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp
Eriävä mielipide

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä jakaa työoikeuden asiantuntijoiden näkemykset esityksen vakavista ongelmakohdista. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n hallintoneuvoston (yhdistymisvapauskomitea) vakiintuneen käytännön mukaan lakko-oikeutta voidaan rajoittaa tai kieltää lakko yhteiskunnan välttämättömien palvelujen turvaamiseksi (essential services). Tällöin edellytetään kuitenkin, että tällaisten rajoitusten ohella luodaan tarkoituksenmukaiset, puolueettomat ja nopeat sovittelu- ja neuvottelumenettelyt työriidan ratkaisemiseksi (ns. kompensatoriset takeet). Nyt tarkasteltavassa esityksessä ei ole vaadittavia kompensatorisia takeita. Valiokuntaryhmämme katsoo, että mikäli esitystä ei hylätä tarpeettomana käräjäoikeuden kiellettyä tehohoitoon kohdistuvan lakon, esitystä tulee tältä osin korjata.

Yksittäisiin työntekijöihin kohdistuvat keinot

Työoikeuden asiantuntijoiden mukaan Suomen työoikeudessa on keskeisenä lähtökohtana pidetty sitä, että laittoman työtaistelun seurauksista vastuun kantaa työtaisteluun ryhtynyt järjestö, eivät sen henkilöjäsenet eli työntekijät. Työntekijä, joka noudattaa ammattijärjestönsä ohjeita, ei joudu seuraamuksiin osallistumisesta järjestön työtaistelutoimenpiteeseen, vaan järjestö kantaa vastuun ja ammattijärjestöön voidaan kohdistaa taloudellisia seuraamuksia. Esityksessä esitetty henkilökohtainen uhkasakkovastuu yksittäiselle työntekijälle ilman määriteltyä rahallista enimmäismäärää on jyrkässä ristiriidassa paitsi työsopimuslain myös ammatillisen järjestäytymisvapauden perusperiaatteiden kanssa ja tulisi asiantuntijoiden mukaan poistaa potilasturvallisuuslaista. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä jakaa tämän näkemyksen ja esittää, että esitystä korjataan poistamalla henkilökohtainen uhkasakkovastuu laista, mikäli esitystä ei hylätä tarpeettomana käräjäoikeuden kiellettyä tehohoitoon kohdistuvan lakon.

Aluehallintoviraston toimivalta

Asiantuntijalausunnoissa nousi esiin myös esityksen epäkohta suojelutyöhön kutsumiseen liittyen. Esityksen mukaan työhön kutsuttava on nimenomaan työtaisteluun osallistuva henkilö. Työtaistelun alettua ei avilla ole oikeutta kutsua töihin muita kuin työtaistelussa olevia ja irtisanoutuneita. Esityksessä on siis omaksuttu lähestymistapa, joka mahdollisimman isosti rajoittaa työntekijän oikeutta osallistua itseään koskevaan järjestönsä julistamaan lailliseen työtaisteluun. On työoikeudellisesti ongelmallista asettaa työstään irtisanoutuneet henkilöt esitetyn kaltaiseen sidonnaisuuteen edelliseen työnantajaansa. He ovat voineet jo siirtyä toisen työnantajan palvelukseen, jolloin heitä tulisi arvioida toisen työnantajan työntekijöinä. Kun lakiehdotuksen taustalla ei ole kyse irtisanoutumisilla toteutetusta työtaistelusta, vaikuttaa tarpeettomalta ottaa tästä säännöstä lakiin ns. varmuuden vuoksi. Lakiehdotuksessa on tältä osin kyse laajemmasta puuttumisesta hoitajajärjestöjen työtaisteluihin ja työtaisteluoikeuteen.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että irtisanoutuneiden työntekijöiden määrääminen suojelutyöhön on jyrkästi ristiriidassa perustuslain 18 §:n mukaisen oikeuden hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla kanssa ja tätä koskeva esitys on poistettava laista.

Valiokunnan lausunto TyVL 10/2022 vp
Eriävä mielipide

Lopuksi

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että käsittelyssä oleva esitys on valmisteltu erittäin hätäisesti ja asiantuntijoille jäi käytännössä vain vuorokausi aikaa antaa lausuntonsa. Työtaistelun mahdollisuus oli tiedossa jo keväällä, mutta nyt valmista pitäisi saada alle viikossa.

Lisäksi esitys on osoittautunut tarpeettomaksi oikeuslaitoksen otettua työtaistelutoimiin kantaa jo olemassa olevan lainsäädännön turvin. Esitys on omiaan ajamaan työntekijät ja työnantajat ennennäkemättömään ristiriitaan keskenään. Se myös tekee aluehallintovirastosta, jonka pitäisi olla työmarkkinariidan ulkopuolinen ja neutraali taho, työntekijöiden silmissä työnantajapuolelle alisteisen orjapiiskurin. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä korostaa, että työmarkkinariitojen ratkaisemisessa lähtökohtana on aina oltava sovittelu ja neuvottelu. Hoitoalan palkkausta, työoloja ja arvostusta pitää edistää niin ammattiyhdistysliikkeen kuin työnantajien ja valtiovallankin.

Koska esitys on tarpeeton, riitauttava ja tekee valtiovallasta työmarkkinariidan osapuolen eikä vahvista sote-alan veto- ja pitovoimaa, perussuomalaisten valiokuntaryhmä esittää, että esitys hylätään.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 15.9.2022

Rami Lehto ps
Riikka Slunga-Poutsalo ps
Jukka Mäkyneen ps